

Odôvodnenie:

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 28. marca 2019 doručené podanie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktoré bolo doplnené podaniami z 11. apríla 2019, 14. septembra 2019 a 22. septembra 2019. Z týchto podaní vyplýva, že sťažovateľ považuje konanie, ktoré sa viedlo na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 2339/2017, za neskončené a *de facto* sa domáha jeho pokračovania.

2. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že mu bola 14. decembra 2017 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 16/2017, 14 Co 17/2017 a jeho rozsudkom z 5. októbra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“). Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 35/2018-21 (Rvp 2339/2017) z 24. januára 2018 bola ústavná sťažnosť sťažovateľa odmietnutá pre neprípustnosť. Ústavná sťažnosť bola posúdená ako predčasne podaná, pretože proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie a právomoc dovolacieho súdu predchádza právomoci ústavného súdu. Predmetné uznesenie ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 5. marca 2018 (v tento deň bolo doručené právnomu zástupcovi JUDr. Júliusovi Kvetánovi), čím sa toto konanie právoplatne skončilo. Z tohto dôvodu ústavný súd považoval domáhanie sa jeho pokračovania zo strany sťažovateľa za nedôvodné.

3. Podaním zo 4. decembra 2019 ústavný súd vyzval JUDr. Júliusa Kvetána, aby predložil kvalifikovanú ústavnú sťažnosť vrátane doručenia splnomocnenia udeleného JUDr. Júliusovi Kvetánovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, pretože

z podania datovaného 22. septembra 2019 ústavný súd implicitne vyvodil, že JUDr. Július Kvetán naďalej zastupuje sťažovateľa v tejto veci.

4. Podaním z 18. decembra 2019 JUDr. Július Kvetán oznámil ústavnému súdu, že sťažovateľa v tejto veci nezastupuje.

5. Podaním zo 16. januára 2020 ústavný súd vyzval sťažovateľa, aby si zvolil advokáta, ktorý predloží kvalifikovanú ústavnú sťažnosť vrátane doručenia splnomocnenia udelenému advokátovi na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

6. Ústavnému súdu bola 3. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorá bola podpísaná advokátom JUDr. Júliusom Kvetánom spolu so splnomocnením, ktoré bolo udelené tomuto advokátovi na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

7. Predmetné splnomocnenie však nebolo podpísané sťažovateľom, a preto ústavný súd podaním z 10. marca 2020 vyzval advokáta JUDr. Júliusa Kvetána na odstránenie tohto nedostatku.

8. Podaním z 13. marca 2020 bolo ústavnému súdu doručené predmetné splnomocnenie, ktorým bol odstránený v bode 7 uvedený nedostatok.

9. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 15 C 261/2015 zo 4. novembra 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) bola žaloba sťažovateľa o určenie neplatnosti nájomnej zmluvy a o zaplatenie ušlého zisku zamietnutá. Zároveň bola žalovanému (Železnice Slovenskej republiky) priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu. Okresný súd uznesením č. k. 15 C 261/2015-663 zo 16. februára 2017 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) čiastočne vyhovel návrhu sťažovateľa na opravu dôvodov rozsudku okresného súdu (body 20, 32 a 46 rozsudku okresného súdu). Vo zvyšku návrhu sťažovateľa na doplnenie a opravu rozsudku

okresného súdu v dôvodoch rozhodnutia nevyhovel. Okresný súd zároveň konštatoval, že vo zvyšnej časti zostáva uvedený rozsudok nezmenený.

10. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal včas odvolanie. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo odmietnuté odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu. Ďalej bol rozsudok okresného súdu zrušený v tej časti, ktorou bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti výpovede nájomnej zmluvy, a v tejto časti bolo konanie zastavené. Zároveň bol rozsudok okresného súdu zrušený v tej časti, ktorou bola zamietnutá žaloba o zaplatenie ušlého zisku, a v tejto časti bolo konanie tiež zastavené. Vo zvyšujúcej zamietavej časti vo veci samej, ako aj vo výroku o náhrade trov konania bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Sporovým stranám tiež nebol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktoré bolo odmietnuté napadnutým uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

12. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti okrem iného uviedol, že považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a napadnutý rozsudok krajského súdu (vrátane rozsudku okresného súdu) za nesprávne rozhodnutia, ktoré boli vydané na základe nesprávne zisteného skutkového stavu. Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd a krajský súd (vrátane okresného súdu) sa nevysporiadali s existenciou tretej nájomnej zmluvy uzatvorenej po 4. februári 1997, ktorá má byť platná podľa názoru sťažovateľa.

13. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted] na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11 postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove vo veci zo dňa 5. októbra 2017 č. k. 14Co/16/2017-756 ; 14Co/17/2017-756 a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. februára 2019 č. k. 1 Cdo 126/2018 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. februára 2019 č. k. 1Cdo 126/2018 a zároveň zrušuje rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 5. októbra 2017 č. k. 14Co/16/2017-756 ; 14Co /17/2017-756 a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 254,88 Eur (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Júliusa Kvetána , Jasenovská 11, 066 01 Humenné (za dva úkony právnej služby a 2 krát režijný paušál) do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Relevantná právna úprava

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

18. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

22. Podľa § 43 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania musí byť datovaný a podpísaný navrhovateľom alebo jeho zástupcom.

23. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

24. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

25. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomoci je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 ods. 3 a 4, § 43 a § 123 zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde).

26. Podľa názoru ústavného súdu ústavná sťažnosť sťažovateľa, aj keď je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, neobsahuje žiadnu ústavnoprávne relevantnú argumentáciu a odôvodnenie namietaného porušenia v petite označených práv sťažovateľa. Z tohto dôvodu preto ústavná sťažnosť sťažovateľa nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d), resp. § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

27. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti je zrejmé, že ju spísal sám sťažovateľ. Z § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde jednoznačne vyplýva, že špecifickosť konania pred ústavným súdom vyžaduje splnenie podmienky povinného právneho zastúpenia. To je nepochybne odôvodnené tým, aby ústavný súd nebol zaťažovaný nekvalifikovanými návrhmi. Zároveň je možné implicitne vyvodit' z § 43 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde,

že zmyslom obligatórneho právneho zastúpenia je aj to, aby ústavná sťažnosť bola spísaná advokátom, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ju podpíše advokát alebo sťažovateľ.

28. Túto skutočnosť umocňuje aj to, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta.

29. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

30. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa aj esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti (úplná absencia, resp. ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019).

31. Ak advokát v rozpore s § 18 ods. 2 zákona o advokácii iba podpíše ústavnú sťažnosť spísanú sťažovateľom, a to s vedomím sťažovateľa, sťažovateľ ako laik nemôže mať očakávania, že jeho ústavná sťažnosť má všetky náležitosti uvedené v § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktoré sú zo svojej povahy neodstrániteľnými podmienkami konania.

32. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

33. Nad rámec ústavný súd uvádza, že aj pri materiálnom prístupe k podanej ústavnej sťažnosti a jej obsahu dokázal v ústavnej sťažnosti definovať iba námietku sťažovateľa uvedenú v bode 12. Táto námietka má však skutkový charakter a v tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na to, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci. Zároveň poukazuje na to, že judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), ako aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

34. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že ani po potenciálnom doplnení odôvodnenia ústavnej sťažnosti by vzhľadom na právny záver najvyššieho súdu a krajského súdu nebolo možné uvažovať o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, keďže nevykazujú znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle.

35. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu